

**Проект на Постановление на Министерския съвет за условията и реда за утвърждаване на броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища и за приемане на Списък на приоритетните професионални направления**

**Информация**

**Откриване / Приключване:** 02.03.2016 г. - 16.03.2016 г. Неактивна

**Номер на консултация:** #1945-K

**Област на политика:** Образование

**Тип консултация:** Акт на Министерския съвет

**Вносител:** Министерство на образованието и науката

**Тип вносител:** Национално

---

Предложеният проект на акт определя условията и редът за утвърждаване на броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища, за които държавата осигурява средства за издръжката на обучението. С постановлението се приема и Списък на приоритетните професионални направления. Проектът на акт е в съответствие с измененията и допълненията на Закона за висшето образование и с политиката, заложена в Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за периода 2014 - 2020 г., в която са предвидени последователни мерки за диференциране на финансирането според резултатите и за прекратяване приема на студенти при ниски резултати.

С предложения акт се променя механизма за определяне на броя на приеманите студенти и докторанти. Максимално допустимият брой на приеманите за обучение студенти и докторанти по държавни висши училища и по професионални направления се определя като произведение от броя на приетите студенти и докторанти през последната учебна година по съответното професионално направление и коефициент за всяко професионално направление. Коефициентът на всяко държавно висше училище за всяко професионално направление се определя в зависимост от получената оценка от програмната акредитация на професионалното направление, оценката за научната дейност и оценката за реализация на завършилите студенти и докторанти.

На държавните висши училища, приели за обучение студенти в професионални направления „Математика“, „Информатика и компютърни науки“ и „Комуникационна и компютърна техника“ за учебната 2016-2017 г. над броя на приетите за обучение студенти през учебната 2015-2016 г., се предоставят допълнителни средства за капиталови разходи в размер на 2 000 лв. за един

студент. В резултат на тази мярка се очаква приемът в трите професионални направления да има ръст от 300 студента. За финансово осигуряване на мярката ще бъдат необходими финансови средства в размер на 600 000 лв., като същите ще се осигурят от бюджета на Министерството на образованието и науката за 2016 г.

С прилагането на постановлението се очаква повишаване ефективността на публичните разходи за висше образование чрез ограничаване разрастването на неефективните професионални направления и специалности и стимулиране на висше образование, което да отговори на изискванията и потребностите на реалната икономика и пазара на труда.

С предложения акт ще се ограничи финансирането на определени професионални направления, в които дадено висше училище не успява да се конкурира успешно с останалите. Това ще го мотивира да фокусира усилията си главно в направленията, в които обучението е с достатъчно високо качество и добра реализация на студентите. Така по естествен начин ще се укрепят професионалните направления, подготвящи най-добрите специалисти. По този начин се цели засилване на конкуренцията между висшите училища, повишаване качеството на обучението и на научните изследвания, в т.ч. и утвърждаването на институциите за висше образование и като научни центрове.

### Отговорна институция

#### Отговорна институция

**Министерство на образованието и науката**

Адрес: София, София, бул. Княз Дондуков №2А

Електронна поща: [priemna@mon.bg](mailto:priemna@mon.bg)

### Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

### Документи

**Пакет основни документи:**

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 23.03.2016](#)

[Доклад към проект на Постановление на Министерския съвет за условията и реда за утвърждаване на броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища и за приемане на Списък на приоритетните професионални направления - вер. 1.0 | 02.03.2016](#)

[Проект на Постановление на Министерския съвет за условията и реда за утвърждаване на броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища и за приемане на Списък на приоритетните професионални направления - вер. 1.0 | 02.03.2016](#)

---

#### **Консултационен документ:**

---

#### **Справка становища:**

---

### **Коментари**

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

**Автор:** Елисавета Новакова (16.03.2016 21:58)

допълнителни средства

Защо обучението по професионални направления „Математика“, „Информатика и компютърни науки“ и „Комуникационна и компютърна техника“ се разглежда отделно и се предоставят допълнителни средства за капиталови разходи в размер на 2 000 лв. за един студент?!

**Автор:** Елисавета Новакова (16.03.2016 21:48)

Затворена петиция 140213

Не намирам, че това е правилния начин да се комуникира в тази институция.

Не знам защо петицията е затворена, но подкрепям напълно История и археология и Социология, антропология и науки за културата да бъдат включени в Списъка на приоритетните професионални направления и най-вече АКО се акцентира на Теория и управление на образованието. Бих добавила също като приоритети Феноменология в изкуството и Естетика.

**Автор:** Ивайло Николов (14.03.2016 22:51)

Предложения

3. Ако искате да стимулирате бъдещите кандидат студенти за запишат специалност от Списъка с приоритетните професионални направления **дайте по 2000 лв. на студент, а не на висшето училище.** По този начин ще видите как всички обявени места по държавна поръчка ще се запълнят мигновено. Сега сериозно, стимулирайте кандидат – студентите чрез намаляване на таксите за обучение по специалностите от Списъка и анализирайте възможностите за предоставяне на специални стипендии за обучение в приоритетните специалности. И още, премахнете чл. 91, ал. 7, т. 2 от Закона за висшето образование за направленията от Списъка, това ще стимулира завършилите висше образование по една специалност да се преквалифицират в друга от Списъка с приоритетните професионални направления при по-приемливи условия.

**Автор:** Ивайло Николов (14.03.2016 22:50)

Предложения

2. Учебният материал да бъде преподаван в процентно съотношение от академичния състав на ВУ и специалисти от реалния сектор.

Например: 30 % от занятията по специалностите в направление „Комуникационна и компютърна техника“ да бъдат преподавани от работещи в Мобилтел, Теленор, НР, Виваком и други. Това са фирми, където има инвестиции, високо развити технологии и са в състояние да **предадат опита си на студентите, които в бъдеще ще назначат на работа.** Сравнително лесно може да бъде реализиран критерии за преподаватели в рамките на тези примерно 30 % - да работят в частна или държавна фирма, която има код на икономическа дейност в същото професионално направление и има персонал например над 400 души.

Или 30 % от занятията по специалността „Публична администрация“ да бъдат преподавани от служители на ръководни длъжности, заети в държавната администрация.

Тези специалисти от реалния бизнес в рамките на примерно 30 % от занятията, ще окажат положително въздействие на качеството на висшето образование, защото ще поставят **реалните изисквания към студентите, които впоследствие ще кандидатстват при тях на работа, ще се стимулира обновяване на учебните програми и учебните дисциплини в посока съвременни технологии, принципи и методи.** Висшите училища може да стимулирате да привличат външни специалисти чрез въвеждане на критерии в Методиката.

**Автор:** Ивайло Николов (14.03.2016 22:50)

Коментар

Проекта на Постановлението и Методиката към него ще оценя така:

Ако във Философския факултет на Софийски университет преподавател публикува статия в научно списание с импакт фактор (което е важен критерий съгласно Методиката) и със заглавие „Теоретично изследване на класическата немска философия в лицето на Кант, Фихте, Шелинг и Хегел“, с какво това ще допринесе за по-качествено обучение по специалността „Публична администрация“, тъй като тя се изучава и там – във ФФ на СУ?

Критериите в Методиката за определяне на коефициенти на висшите училища по професионални направления, действително са доказателство за професионалния и научен капацитет на учебното заведение като цяло, но само при наличие на ясни правила и изисквания за обучение под формата на Единни държавни изисквания за придобиване на висше образование за всички специалности, вкл. техните наименования.

**Ефекта, който ще бъде постигнат е само и единствено спестяване на финансови средства от държавната субсидия за обучение на студенти и докторанти, но не и повишаване качеството на висшето образование.**

**Автор:** Ивайло Николов (14.03.2016 22:48)

Предложения

**1. Унифициране на наименованията и изискванията за придобиване на висше образование по всички специалности.**

Унифицирането присъства навсякъде, освен в сферата на образованието (с някои изключения). Унифицирани са длъжностите и професиите (НКПД), унифицирани са административните услуги, всички информационни системи използват номенклатури на артикули, дела и прочее. Липсата на Единни държавни изисквания позволява например по специалността „Публична администрация“ да се обучават студенти по различни учебни предмети, като например учебна дисциплина „Академично писане“ (1 ВУ), Криминалистика (И), „Риторика“, Статистика, Диагностичен анализ, Маркетинг, Количествени изследователски методи в публичната администрация, Банково и кредитно дело (И), Висша математика и др.. Няма как да не ми направи впечатление, че висшите училища с икономически профил по същата специалност наблягат на икономически дисциплини, профилиращите катедри в юридически и правно-исторически факултети на юридически дисциплини, други пък на философски, а в трети висши училища на разнородни учебни дисциплини. Никъде не открих да се изучава трудово право в тази специалност, въпреки, че за тези бъдещи ръководни кадри в публичните администрации, които ще назначават и освобождават служители Кодекса на труда, Закон за държавния служител, Закона за МВР са изключително важни, а те регламентират както служебните, така и трудовите правоотношения между работодателя и служителите. И въпреки специалистите по управление на човешките ресурси е недопустимо да не се изучава трудово право. Друг основополагащ закон за цялостната дейност на всяка администрация – ЗФУКПС –

никъде във висшите училища не се споменава, каму ли да се обръща внимание на всички Вътрешни правила и процедури, които администрациите трябва да разработват и утвърждават във връзка със законодателството в РБ (ЗОП, ЗДОИ, ЗПУКИ и т.н.)

Друг пример, обучението по специалността „Софтуерно инженерство“, което е в направление 4.3. Информатика и компютърни науки и е приоритетно съгласно Концепцията за насърчаване обучението на софтуерни специалисти, Постановлението на Министерски съвет за условията и реда за утвърждаване на броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища. На мен лично не ми звучи логично човек да изучава „инженерство“ и в крайна сметка да не стане „инженер“. На практика обаче се получава точно така. Завършилите „Софтуерно инженерство“ не са инженери. Давате ли си сметка какво значи това - **софтуерният инженер не е инженер**, защо тогава се нарича софтуерен инженер, след като не е инженер? Ами това наименование е логично за техническите науки, в направление 4.3. (ако не се лъжа) може да се нарича по всякакъв друг начин, но не и инженерство. Ето липсата на унифициране до какво води?!?! Извинете ме ако греша, но смятам че за качествено образование първо трябва да се обърне внимание на тези малки подробности, в противен случай подробностите са най-малкото подвеждащи и некоректни.

Причината за тези образователни недоразумения се крие в липсата на **Единни държавни изисквания за придобиване на висше образование по всички специалности, включително на техните наименования**. И тук проблема е законодателен, а не в Националната агенция по акредитация, която е акредитирала едни или други специалности по критерии 2200 кредита например, без значение дали са с философски, икономически или технически профил, или пък че софтуерните инженери не са инженери.

Така, че **за качество на висшето образование може да се говори тогава, когато държавата постави ясни изисквания към висшите училища за обучение** под формата на Единни държавни изисквания за придобиване на висше образование по всички специалности.

**За момента няма изисквания, няма и качество.**

## История

**Начало на обществената консултация - 02.03.2016**

**Приключване на консултацията - 16.03.2016**

**Справка за получените предложения**

Справка или съобщение.

**Окончателен акт на Министерския съвет**

---